

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ  
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ  
ГО «УКРАЇНСЬКЕ НАУКОВЕ  
ТА ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНЕ ТОВАРИСТВО»**

***СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ  
ЛІНГВІСТИКИ ТА  
ЛІНГВОДИДАКТИКИ***

**І ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ  
14 травня 2020 р.**

**РІВНЕ – 2020**

УДК 373.5.016:811.111

*О. Ю. Дицаковська, студент,  
О. В. Безкоровайна, доктор педагогічних наук, професор,  
завідувач кафедри методики викладання іноземних мов*

*Рівненський державний  
гуманітарний університет, Рівне*

### **ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ШЛЯХОМ УПРОВАДЖЕННЯ НЕСТАНДАРТНИХ УРОКІВ**

На даному етапі розвитку освітнього процесу постає питання, що ж є нестандартним уроком та які існують види цієї форми навчальної діяльності.

Поняття нестандартного уроку досліджували С. Антипова, В. Паламарчук, Д. Рум'янцевої, особливості нестандартного уроку визначали Е. Печерська, О. Митник, В. Шпак, класифікації нестандартних уроків подавали І. Малафіїк, М. Вашуленко. Метою є розкрити зміст поняття «нестандартний урок» та охарактеризувати сучасні підходи до класифікації нестандартних уроків.

Зміст і результати пізнавальної і розвивальної діяльності учнів, їх інтелектуальний і значною мірою особистісний розвиток залежать від форм її організації. Від вибору її залежить і реалізація потенціалу вчителя. Адже форма передбачає не тільки набір, послідовність, особливості поєднання елементів освітнього процесу, а й перебуває в діалектичній єдності з його змістом, часто обумовлює його, а разом із ним утворює певну цілісність [1, с. 34].

У 80–х роках ХХ ст. набуло активності масове застосування нестандартних уроків, з якими вчителі пов'язували підвищення якості навчального процесу, формування позитивної мотивації до навчання, розвиток пізнавальних інтересів школярів [7, с. 24].

Термін «нетрадиційний урок», на думку М. Вашуленка, поступається іншому, що точніше відображає сутність означуваного поняття, –

«нестандартний». Це урок, позбавлений шаблону, трафарету в його організації, він ґрунтується на оригінальному, творчому підході у визначенні змісту, методів, засобів навчання [7, с. 24].

З огляду на це можна погодитись з думкою М. Вашуленка, який розглядає нестандартні уроки як новий тип або клас уроків, які мають гнучку структуру, характеризуються особливою довірчою атмосферою між учасниками навчального процесу, що створює максимально сприятливі умови для перетворення учнів на активних суб'єктів цього процесу [7, с. 24].

Отже, нестандартний урок як педагогічна інновація – це результат модифікації й удосконалення традиційного уроку шляхом внесення змін у його структурну побудову, методичне орієнтування, форму взаємодії учителя й учнів, що сприяє підвищенню пізнавальної активності і самостійності учнів, посиленню їхньої суб'єктної позиції в освітньому процесі.

«Особливість нестандартних уроків полягає в такому структуруванні змісту і форми, яке викликало б інтерес в учнів, сприяло їх оптимальному розвитку і вихованню» зауважує Н. Волкова. Вона теж запропонувала класифікацію нестандартних уроків, але вже більш упорядковану. До нестандартних уроків Волкова Н. П. відносить: уроки змістовної спрямованості, уроки на інтегративній основі, уроки міжпредметні, уроки-змагання, уроки суспільного огляду знань, уроки комунікативної спрямованості, уроки театралізовані, уроки-подорожування, уроки-дослідження, уроки з різновіковим складом учнів, уроки-ділові, рольові ігри, уроки драматизації, уроки психотренінги [3, с. 374].

Насамперед нестандартні уроки краще сприймаються учнями порівняно з класичним уроком зі стандартною структурою, адже освітній процес сам по собі не має нічого спільного з ігровою діяльністю дітей. Головна заслуга уроків з нетрадиційною структурою – дуже потужна активність учнів на уроці, але потрібно мати на увазі, якщо нестандартні уроки проводити повсякденно, то

цікавість до навчання у дітей пропадає. Але важливо вчителю скерувати нестандартний урок так, щоб клас вільно себе відчував і при цьому досягав успіхів у навчанні, потрібно навчитись правильно підбирати форму роботи і якісно проводити урок. Якщо ці умови виконуються, то можна кожний урок зробити нестандартним. Питання нестандартних уроків не досліджене повністю, тому потребує більш докладного вивчення та впровадження найбільш цікавих ідей в освітній процес.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безкоровайна О. В. Вивчення іноземної мови за допомогою сучасних інформаційних технологій (Інтернет-ресурсів) у навчально-виховній діяльності учнів старших класів / О. В. Безкоровайна, К. Р. Багнюк // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: науковий збірник : наукові записки РДГУ. Випуск 11(54), 2015. С. 72–75.

2. Безкоровайна О. В. Інноваційна діяльність викладача іноземної мови: проблеми, теорії та практики / О. В. Безкоровайна // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: науковий збірник : наукові записки РДГУ. Випуск 14(57), 2016. С. 10–14.

3. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. / Наталія Павлівна Волкова. – К. : Академвидав, 2007. – 616 с.

4. Дишаковська О., Безкоровайна О. Організація нестандартного уроку іноземної мови як засобу активізації комунікативної діяльності старшокласників // Фундаментальні та прикладні наукові дослідження: актуальні питання, досягнення та інновації: матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (27 березня 2020 року): збірник тез. – Бердянськ: БДПУ, 2020. – С. 121–124.

5. Дишаковська О., Безкоровайна О. Використання психолого-педагогічного аспекту під час проведення нестандартного уроку іноземної мови // Актуальні питання науки: матеріали I Міжнародної науково-практичної

інтернет-конференції (30 березня 2020 року): збірник тез. – Бердянськ: БДПУ, 2020. – С. 179–182.

6. Енциклопедія освіти / [Акад. пед. наук України; головний ред. Василь Григорович Кремінь]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

7. Малафійк І. В. Дидактика: навч. посіб. / Іван Васильович Малафійк. – К. : Кондор, 2005. – 398 с.

8. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. / Неля Євтихіївна Мойсеюк. – К. : 2007. – 656 с.

**УДК 028.42:377.3**

*Ю. А. Колібек, студент,  
О. В. Безкоровайна, доктор педагогічних наук, професор,  
завідувач кафедри методики викладання іноземних мов  
Рівненський державний гуманітарний  
університет, Рівне*

## **МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ЧИТАННІ В УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ**

Сучасне життя переконливо доводить, що знання іноземних мов – одна з найважливіших навичок, якою повинна володіти людина двадцять першого століття.

Одним із найважливіших видів мовленнєвої та пізнавальної діяльності людей є читання. Читання іноземною мовою як комунікативна майстерність – найпоширеніший спосіб спілкування іноземною мовою, який мають опанувати учні загальноосвітньої школи відповідно до вимог чинної програми.

Навчання читати – одне з головних завдань шкільної програми викладання іноземної мови.

Читання – це рецептивний вид мовленнєвої діяльності, спрямований на сприйняття і розуміння писемного тексту [5, с. 241]. Читання є складником

**ЗМІСТ**

**СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА  
ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

<i><b>Браценюк М. С.</b></i>	
Особливості перекладу фразеологізмів німецької мови	4
<i><b>Гавлитюк З. Б., Ботвінко-Ботюк О. М.</b></i>	
Фразеологічна синонімія в англійській мові	7
<i><b>Задорожна І. Д., Ботвінко-Ботюк О. М.</b></i>	
Особливості перекладу англійських топонімів	10
<i><b>Зошук Н. В.</b></i>	
Поетика кольору в літературному дискурсі другої половини ХІХ століття	13
<i><b>Ковальчу І. В.</b></i>	
Місце маркування товару в системі «текст :: дискурс»	16
<i><b>Kosolapov Vadym</b></i>	
Access Strategy Development in OALD1-10	20
<i><b>Костюк Л. В.</b></i>	
Проблеми взаємодії авторського та перекладацького ідіостилів	25
<i><b>Петрів Х. В.</b></i>	
Феномен ліворукості: нейролінгвістичні аспекти	28
<i><b>Потанчук С. С.</b></i>	
Лінгвокультурологічний підхід до вивчення концепту	32
<i><b>Романюк Д. Ю.</b></i>	
Ойконіми в англійськомовних та україномовних туристичних текстах	35
<i><b>Стасюк Л. М.</b></i>	
Топоніми у складі фразеологічних одиниць у німецькій мові	38
<i><b>Шнайдер А. А.</b></i>	
Реалізація стратегій ввічливості в англійськомовному політичному дискурсі	41

**СЕКЦІЯ 2. МОВА – КУЛЬТУРА – КОМУНІКАЦІЯ:  
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

*Ботвінко-Ботюк О. М., Коляда Е. К.*

Міжособистісні стосунки крізь призму невербаліки 45

*Курчук Larysa*

Denglisch als Indiz des modernen professionellen und nicht-professionellen Sprachgebrauchs im Deutschen 48

*Котович І. Р., Осецька Н. Ф.*

До питання класифікації скорочень 51

*Люшина І. А., Озарчук І. В.*

Мовна культура SMS-спілкування 54

*Озарчук І. В.*

Тенденції розвитку іншомовної освіти у школах країн Балтії 59

*Піхотіна О. Ю.*

Мовленнєва культура майбутнього юриста 63

*Попович Р. Г., Тимощук Т. О.*

Шляхи формування німецького прізвища 66

*Тимощук І. О.*

Emprunts anglais en français moderne 69

*Харченко В. В., Сидорчук Н. Л.*

Англійська мова як інструмент для отримання інформації у сфері ІТ 72

**СЕКЦІЯ 3. СУЧАСНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЛІНГВОДИДАКТИКИ**

*Litvinchuk A.*

Developing English Language Learning Strategies 75

**СЕКЦІЯ 4. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ,  
ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ**

*Єфімчук В., Шикун А. В., Тарасюк Н. М.*

Сучасні тенденції розвитку вищої освіти 79

*Осіпчук Н. В.*

Розвиток іншомовної освіти у технічних закладах вищої освіти України  
впродовж 1955–1969 років 82

**СЕКЦІЯ 5. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ**

*Бухало Ю. П., Сидорчук Н. Л.*

Використання інформаційних технологій у вивченні англійської мови 85

*Станіславчук Н. І.*

Формування етичної культури студентів на сучасному етапі розвитку  
суспільства 89

**СЕКЦІЯ 6. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

*Сидорчук Н. Л.*

Загальні характеристики поняття професійної рефлексії 92

**СЕКЦІЯ 7. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ  
МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

*Valchuk V.*

Game Lessons as a Means of Motivating in the Teaching English for Junior Pupils 94

*Vaskovska K.*

Active Participation in Listening and Speaking within a Second School  
Environment (exploring, analysis, recommendations) 97

*Дицаковська О. Ю., Безкоровайна О. В.*

Формування комунікативної діяльності учнів шляхом упровадження  
нестандартних уроків 100

*Колібек Ю. А., Безкоровайна О. В.*

Методика формування іншомовної компетенції у читанні в учнів старшої  
школи 103



***Крутько Т. В.***

Освітній ресурс Ted як інструмент підвищення рівня мовної підготовки студентів 106

***Ляшкевич М. В., Безкоровайна О. В.***

Формування іншомовної компетенції учнів старшої школи на основі аудіювання 109

***Павлюк І. С., Безкоровайна О. В.***

Використання автентичних англомовних текстів у старшій школі 113

***Полховська О. М.***

Навчання іноземної мови учнів початкової школи засобами образотворчого мистецтва 116

***Сторожук Х. М.***

Формування лексичної компетентності учнів початкової школи засобами англомовного дитячого фольклору 119

***Tadeyeva M., Pavlovich Yu.***

Rethinking Goals of Foreign Language Teaching in the Global Society of the 21st Century 124

***Третьякова К. В.***

Міфоніми-омоніми як гуманітарні та мовні універсалії (на матеріалі латинської мови) 127

***Федорчук Б. Р., Кваснецька Н. В.***

Формування діалогічної мовленнєвої компетенції учнів основної школи з використанням інтерактивних методів навчання 132

***Yaroshchuk D., Gron L.***

Reading Strategies for Teaching Senior High School Students 135

**СЕКЦІЯ 8. ФАХОВА ПРОБЛЕМАТИКА ВИЩИХ  
ТЕХНІЧНИХ УЧБОВИХ ЗАКЛАДІВ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ**

<i><b>Бабак В. М.</b></i>	
Шляхи перекладу фразеологізмів	138
<i><b>Климук М. В.</b></i>	
Структурна класифікація скорочень в космічній класифікації	142
<i><b>Петрук А. В.</b></i>	
Oil as Important Political Factor	145
<i><b>Сидорчук Д. О., Осецька Н. Ф.</b></i>	
Скорочення у Twitter-повідомленнях: особливості використання	148
<i><b>Ярмоліна Г. Ю., Тимошук Т. О.</b></i>	
Wspólność i Różnica w Podatku Akcyzowym w Ukrainie i Polsce	152